МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

НАСТАВНА ПРОГРАМА

СТОЧАРСТВО СО ИСХРАНА НА ДОМАШНИТЕ ЖИВОТНИ

- ИЗБОРНА -

IV ГОДИНА

ЗЕМЈОДЕЛСКО-ВЕТЕРИНАРНА СТРУКА

Ветеринарен техничар

Скопје, 2008 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. **Назив на наставниот предмет:** СТОЧАРСТВО СО ИСХРАНА НА ДОМАШНИТЕ ЖИВОТНИ

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: ветеринарен техничар

1.2.2. Струка: земјоделско - ветеринарна

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 66 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Изборен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладувањето на наставната програма по предметот ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** ученикот стекнува знаења и вештини и се оспособува:

- да ги препознава видовите и расите на миленичињата;
- да одредува соодветен вид и раса на миленичиња според условите за одгледување;
- да ги разликува начините на одгледување на различни видови миленичиња;
- да ги препознава најчестите болести на домашните миленичиња;
- да ги објаснува постапките за пружање на здравствена помош на миленичињата;
- да го сфаќа значењето на правилната исхрана на миленичињата;
- да развива афинитет кон миленичињата.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За постигнување на поставените цели по предметот ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** потребно е ученикот да поседува претходни знаења од наставните предмети: сточарство со исхрана на домашните животни, микробиологија со заразни болести и породилство со вештачко осеменување од III година; анатомија со физиологија на домашните животни од II и III година; зоохигиена со дезинфекција, дезинсекција и дератизација од II година; основи на земјоделие со ветеринарство и хигиена и здравствено воспитание од I година.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. КИНОЛОГИЈА	**16**	***Ученикот:*** - да ги препознава расите на кучиња; - да ги опишува карактеристиките на поважните раси на кучиња; - да одбира соодветна раса според условите и целта за одгледување; - да ги опишува објектите за сместување според расата и возраста; - да определува правилна исхрана зависно од расата и возраста на кучето; - да ја сфаќа важноста на правилната нега и одгледување на кучето; - да ги препознава знаците на половиот жар; - да ги препознава најчестите заболувања кај кучињата; - да разликува вирусни, бактериски и паразитарни болести кај кучињата; - да ги препознава зоонозите.	- Користење на видео-записи, слики и цртежи; - организирање посета на одгледувалиште на кучиња; - организирање на вежби во училишно стопанство или ветеринарна станица; - организирање посета на изложби за кучиња.	- Сточарство со исхрана на домашните животни - Паразитски болести - Хирургија - Внатрешни болести - Практична настава

2. ФЕЛИНОЛОГИЈА	**10**	- Да ги препознава расите на мачки; - да ги опишува главните карактеристики на расите мачки; - да определува правилно сместување и исхрана според возраста на мачката; - да ги препознава знаците на полов жар кај мачките; - да ја сфаќа важноста на правилната нега и одгледување на мачките; - да ги препознава најчестите болести кај мачките; - да ги разликува основните вирусни, бактериски и паразитарни болести; - да ги препознава зоонозите.	- Користење на видео-записи, слики и цртежи; - организирање посета на одгледувалиште на мачки; - организирање на вежби во училишно стопанство или ветеринарна станица.	- Сточарство со исхрана на домашните животни - Паразитски болести - Хирургија - Внатрешни болести - Практична настава
3. ОРНИТОЛОГИЈА	**14**	- Да ги препознава папагалите, канаринците и гулабите; - да ги опишува карактеристиките на папагалите, канаринците и гулабите; - да одбира правилно сместување за одреден вид на птица; - да определува начин на исхрана на различни птици; - да ја сфаќа важноста на правилната нега и одгледување на птиците;	- Користење на видео-записи, слики и цртежи; - организирање посета на одгледувалиште на птици; - организирање на вежби во училишно стопанство или ветеринарна станица.	- Сточарство со исхрана на домашните животни - Паразитски болести - Хирургија - Внатрешни болести - Практична настава

		- да ги препознава најчестите заболувања кај птиците; - да разликува вирусни, бактериски и паразитарни болести кај птиците; - да ги препознава зоонозите.		
4. АКВАРИСТИКА	**12**	- Да ги препознава аквариумските видови на риби; - да ги опишува карактеристиките на одредени видови на аквариумски риби; - да избира соодветен аквариум според видот на рибите; - да одредува правилен начин на исхрана за определен вид на риба; - да го познава размножувањето на аквариумските риби; - да ја сфаќа важноста од правилна нега и одгледување на аквариумските риби; - да ги препознава најчестите заболувања кај аквариумските риби; - да ги разликува основните вирусни, бактериски и паразитарни болести; - да ги препознава зоонозите кај аквариумските риби.	- Користење на видео-записи, слики и цртежи; - организирање посета на одгледувалишта на аквариумски риби.	- Сточарство со исхрана на домашните животни - Паразитски болести - Хирургија - Внатрешни болести - Практична настава

5. ГЛОДАРИ	**8**	- Да ги препознава глодарите кои се одгледуваат како домашни миленичиња (стаорци, глувци, рчковци, заморчиња и други егзотични глодари); - да определува правилно сместување на глодарите; - да определува правилна исхрана според видот на животното; - да го познава однесувањето на глодарите во природни услови; - да ја сфаќа важноста на правилна нега и одгледување на глодарите како домашни миелeничиња.	- Користење на видео-записи, слики и цртежи - организирање на посета на продавници за домашни миленичиња; - организирање посета на одгледувачи на глодари како домашни миленичиња	
6. ТЕРАРИСТИКА	**6**	- Да ги препознава терариумските животни: крокодили, змии, гуштери, желки, жаби; - да разликува одредени видови терариумски животни за одгледување; - да одбира правилно сместување на терариумските животни; - да одбира правилна исхрана според видот и расата на терариумското животно; - да ја сфаќа важноста од правилна нега и одгледување на	- Користење на видео-записи, слики и цртежи - организирање на посета на продавници за домашни миленичиња; - организирање посета на одгледувачи на терариумски животни;	- Сточарство со исхрана на домашните животни - Паразитски болести - Хирургија - Внатрешни болести - Практична настава

		терариумските животни; - да ги препознава најчестите заболувања кај терариумските животни.		

4.2. Наставни методи и активности на учење

Програмските содржини по предметот ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** имаат теоретско-стручен карактер, но имаат и практично значење, поради што почесто треба да се реализираат преку демонстрации и вежби на практични операции и работни задачи. Поради тоа во наставниот процес е потребна примена на разновидни наставни методи. Така, покрај фронталните предавања потребно е почеста работа со учениците во групи, парови и индивидуално. Освен тоа, треба да се применуваат разновидни наставни методи, односно постапки: покажување, објаснување, опишување, предавање, дискусија, пребарување на Интернет, практична работа на учениците и сл.

Со успешната примена на наставните форми и методи треба да се обезбеди оптимално активно учество на учениците, поточно тие да прибележуваат, вежбаат, стекнатите знаења да ги применуваат во практиката, да ги следат и читаат новите достигнувања во светот од оваа област, да изработуваат домашни задачи и самостојно да се образуваат.

Во наставниот процес наставникот ја планира, организира и реализира својата воспитно-образовна работа, а преку усни излагања, објаснувања, демонстрирања, поставување на прашања, проверувања и оценувања на постигнувањата на учениците, тој ги остварува целите на овој предмет со што ги поттикнува учениците на когнитивно, психомоторно и афективно однесување.

4.3. Организација и реализација на наставата

Наставата по предметот ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** се остварува преку стручно-теоретски предавања кои ќе се реализираат во училница, кабинет и лабораторија. Покрај теоретските предавања почесто да се изведуваат вежби на практични операции и работни задачи во сточарските објекти на училишните економии, ветеринарни станици, одгледувалишта на миленичиња и продавници за домашни миленичиња. Притоа, потребно е реализирањето на наставата да се остварува преку блок часови за вежби со учениците во групи, парови и индивидуално.

4.4. Наставни средства и помагала

Ефикасноста на реализацијата на содржините од Програмата, е условена со користење на: графоскоп, компјутер, проектор, цртежи, слики, шеми. За успешно совладување на целите на Наставната програма ќе се користи брошури од соодветната област, материјали од Интернет, наставен материјал подготвен од страна на наставниците. Дополнителна литература за наставници: стручна литература за одгледување на разни видови на миленичиња, какои и литература од областа на дидактиката.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Следењето и оценувањето на постигањата на учениците треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на учебната година. Тоа се остварува во соработка со сите ученици преку разновидни форми и постапки: усни проверки, писмени задачи, тестови, проверки на домашни задачи, оценување на практичните способности на учениците при вршење на вежбите, практичните операции и работните задачи и сл.

Во текот на учебната година знаењата на учениците се оценуваат најмалку со две оценки во текот на полугодието, а се утврдуваат и полугодишни и годишни оценки.

Доколку ученикот не постигне резултати во реализирањето на конкретните цели на програмата, се постапува согласно законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по овој наставен предмет треба да поседува лични, професионални и педагошки карактеристики, да е психофизички здрав, да е комуникативен и отворен за соработка, да поседува високи етички вредности, да ги применува литературниот јазик и писмото на кои се изведува наставата, да стекнал содоветно стручно образование, со и без работно искуство, да ја сака наставничката професија, да е добар организатор, креативен и способен за иновации во наставната технологија и постојано да се самообразува во струката и во педагошката област.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставниот предмет ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** ќе го реализираат наставници со завршени студии по:

- ***земјоделство*** - сточарска и општа насока;
- ***ветеринарство***.

Наставниците треба да имаат педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит, согласно со Законот за средно образование.

6.3. Стандард за простор

За реализација на предвидените активности во програмата ќе се користи кабинет-специјализирана училница, опремена со потребните наставни средства и помагала, како и во разни одгледувалишта на миленичиња и продавници за домашни миленичиња.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: март 2008 година

7.2. Состав на работната група

1. Бранко Алексовски, раководител, Центар за стручно образование и обука - Скопје
2. д-р Владимир Џабирски, професор, Факултет за земјоделски науки и храна - Скопје
3. Горан Митевски, наставник во ССОУ „Киро Бурназ” - Куманово
4. Радојка Цветановска, ДООЕЛ „Млеко-Кооп” - Куманово

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2008 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по ***сточарство со исхрана на домашните животни - изборна програма*** ја одобри министерот за образование и наука со решение број ***11-4721/8*** од ***20.06. 2008*** година.